

Перелік програм підтримки для внутрішньо переміщених осіб

Коаліція організацій, що опікується питаннями захисту прав постраждалих внаслідок збройної агресії проти України, регулярно стикається з численними запитами щодо того, які програми підтримки доступні для внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО). Ситуація, в якій опинилися мільйони громадян, вимушених покинути власні домівки, є надзвичайно складною. Люди втрачають житло, роботу, соціальні зв'язки. Від державної підтримки часто залежить можливість інтеграції та адаптації у приймаючих громадах. Саме тому ми підготували перелік заходів (видів) підтримки, що спрямовані на допомогу ВПО – від фінансових виплат і компенсацій до різних форм матеріальної чи соціальної допомоги.

КОМПЕНСАЦІЯ ЗА ПОШКОДЖЕНЕ АБО ЗНИЩЕНЕ ЖИТЛО

1. «єВідновлення»

Це державна програма, яка призначена для компенсації громадянам за житло, пошкоджене або знищене внаслідок збройної агресії рф. Вона передбачає отримання **грошової допомоги** для ремонту пошкодженого житла або отримання **житлового сертифіката** на придбання нового. Заявку на отримання допомоги можна подати через застосунок або портал «Дія», кошти надаються в безготівковій формі для використання в партнерів-учасників програми.

Компенсація надається залежно від виду шкоди

Пошкоджене житло, що підлягає ремонту

Кошти надаються, якщо житло:

- пошкоджене через бойові дії після 24 лютого 2022 року;
- розміщене на неокупованій території, де не ведуться активні бойові дії;
- за результатами оцінки комісії було визнано таким, що можливо відновити;
- не було відремонтоване самостійно (допомога доступна, якщо власник не робив ремонт за власний кошт).

Кошти можна витратити на:

- придбання будівельних матеріалів;
- замовлення ремонтних послуг.

Зруйноване житло, що повністю знищене та не підлягає відновленню

Кошти надаються, якщо житло:

- зруйновано через бойові дії після 24 лютого 2022 року;
- розміщено на неокупованій території;
- не підлягає відновленню (визнане непридатним для життя після оцінки комісії; повністю знищене, без можливості ремонту);
- має власника (заяву може подати людина, яка має право власності).

Кошти можна витратити на:

- придбання нового житла;
- побудову нового житла.

Ознайомитися детальніше можна на офіційному порталі за [посиланням](#).

КРЕДИТНО-ІНВЕСТИЦІЙНІ ПРОГРАМИ

1. «єОселя»

Це державна програма доступного кредитування, що дозволяє отримати іпотеку на житло під пільгові ставки 3% або 7% річних, залежно від категорії позичальника. Держава компенсує банкам частину вартості кредиту, а власники житла сплачують лише знижений відсоток, що робить купівлю квартири чи будинку доступнішою. Програма також передбачає мінімальний перший внесок від 10-20% і термін кредитування до 20 років.

Окремі категорії під 3% на перші 10 років і 6% з 11 року:

- військовослужбовці Збройних Сил за контрактом;
- медичні працівники;
- педагогічні працівники закладів освіти державної та комунальної форми власності;
- наукові та науково-педагогічні працівники закладів освіти та наукових установ державної або комунальної форми власності.

Масова іпотека під 7% на перші 10 років та 10% з 11 року:

- ветерани війни та члени їхніх сімей;
- ВПО;
- громадяни, які не володіють житлом або його площа менша ніж $52,5 \text{ м}^2 + 21 \text{ м}^2$ на кожного наступного члена сім'ї додатково.

Інформація щодо кредитування

Пільгова ставка для ВПО (за відсутності приналежності до інших груп) на перші 10 років – 7%, а з 11 року – 10%. Максимальний строк кредиту – 20 років. Мінімальний початковий внесок – від 20% та 10% для молоді.

Переселенці та мешканці прифронтових територій можуть претендувати на пільгову іпотеку від держави, коли за рахунок бюджету покривається 70% першого внеску, 70% щомісячних платежів протягом першого року та до 40 000 гривень надається на компенсацію вартості послуг разової комісії банку. На іпотеку можуть претендувати людина або члени її родини, які не мають іншого житла, крім того, що знаходиться в районі активних бойових дій чи на тимчасово окупованих територіях.

Кредитують банки-учасники програми: Ощадбанк, ПриватБанк, Глобус Банк, Укргазбанк, Sky Bank, Sense Bank, Таскомбанк, BISBANK, Банк Кредит Дніпро, Рада-банк.

Хто може взяти участь?

Громадяни України:

- віком від 18 років (станом на дату оформлення кредиту);
- віком до 70 років (станом на дату погашення);
- платоспроможні (підтвердити довідкою з основного місця роботи зі вказаною посадою);
- не мають власного житла або воно:
 - менше ніж $52,5 \text{ м}^2 + 21 \text{ м}^2$ на кожного наступного члена сім'ї додатково (чоловік/дружина та неповнолітні діти, що проживають з вами);
 - розташоване в районі бойових дій або на тимчасово окупованій території;
- не фігурують у санкційних списках;
- не беруть участь в інших державних програмах із забезпечення житлом (за винятком житлового сертифікату за програмою «єВідновлення», проживання в місцях тимчасового перебування чи тимчасовому житлі).

Вимоги до житла:

- максимальна вартість – до 2 000 000 грн;
- для ВПО – нерухомість не старше 20 років;
- для громадян із прифронтових територій діють такі правила:
 - нерухомість не старше 20 років для пільгових категорій і ветеранів у Чернігівській, Сумській, Харківській, Запорізькій і Херсонській областях;
 - не старше 3 років – для житла поза ними.

Алгоритм оформлення іпотеки:

1. Подати заявку на «єОселя» в застосунку «Дія».
2. Отримати позитивне рішення та обрати банк для отримання кредиту.
3. Надати банку необхідний пакет документів і заяву на отримання компенсації від держави.
4. Банк передає заяву до Пенсійного фонду України.
5. Пенсійний фонд перевіряє подані дані на відповідність умовам компенсаційної програми.
6. Після підтвердження можна оформити кредит із компенсацією.

Ознайомитися детальніше можна на офіційному сайті [єОселя](#) або за [посиланням](#) на сайті Міністерства соціальної політики, сім'ї та єдності України.

2.**Кредит від Держмолодьжитло для ВПО у співпраці з KfW/СЕВ (БРРЄ)**

Проект охоплює всю територію України за виключенням ТОТ і територій, на яких ведуться бойові дії.

Хто може взяти участь?

Програма відкрита для осіб і сімей, які зареєстровані як ВПО, не мають у власності житлової нерухомості (крім об'єктів на тимчасово окупованих територіях).

Умови

ВПО можуть отримати кредити зі ставкою 3% річних строком погашення до 30 років (за умови, що до цього часу позичальник не досягне віку 65 років) і першим внеском 6%. Відбір кандидатів відбувається шляхом комп'ютерного відбору за допомогою генератора випадкових чисел, що забезпечує прозорі та справедливі умови.

Ознайомитися детальніше можна на офіційному порталі за [посиланням](#).

3. «Власний дім»

Це державна програма, що передбачає надання сільським жителям, зокрема й ВПО, пільгових довгострокових кредитів для будівництва, добудови, реконструкції або купівлі житла в селах. Її учасниками можуть стати ті, хто проживає та здійснює будівництво в сільській місцевості чи працює в межах району. Кредит надається максимальним терміном до 30 років під 3% річних. А сім'ям, які мають 3 чи більше дітей – безвідсотково.

Сума кредиту визначається фондом підтримки індивідуального житлового будівництва в селі з урахуванням рівня платоспроможності позичальника, не може перевищувати кошторисної вартості об'єкта кредитування та граничного розміру кредиту у сумі:

- 600 000 гривень для спорудження нового житлового будинку;
- 350 000 гривень для реконструкції, капітального ремонту, зокрема й здійснення енергоефективних заходів і термомодернізації житлового будинку або добудови незавершеного будівництвом житла;
- 500 000 гривень для придбання житла;
- 150 000 гривень для спорудження інженерних мереж і підключення до наявних комунікацій.

! **Важливо:** програма реалізується спільно з державою в особі Мінрозвитку та обласними фондами підтримки індивідуального житлового будівництва в селі, тому про обсяги фінансування в кожній області та деталі участі варто уточнювати безпосередньо на сайтах обласних фондів або державних адміністрацій.

Ознайомитися з нормативним регулюванням можна за [посиланням](#).

ПРОГРАМИ ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЖИТЛОМ І КОМПЕНСАЦІЄЮ ЗА РОЗМІЩЕННЯ ВПО

1. Житлові ваучери на 2 мільйони гривень

Програма запроваджує новий інструмент державної підтримки для окремих категорій ВПО – житловий ваучер номіналом 2 мільйони гривень, який можна використати для придбання або будівництва житла. Ваучер дозволяє придбати квартиру або будинок, інвестувати в житло на стадії будівництва, а також використати кошти для першого внеску чи погашення іпотеки.

Умови

Житловий ваучер – це електронний платіжний документ на 2 мільйони гривень, який формується і зберігається у Державному реєстрі пошкодженого та знищеного майна. Ваучер може бути використаний для:

- купівлі житла (квартира, будинок, інше житлове приміщення);
- інвестування / фінансування будівництва житла;
- придбання частки у праві власності на житло;
- купівлі земельної ділянки, на якій розташоване це житло;
- сплати першого внеску за іпотекою;
- погашення платежу за існуючим іпотечним кредитом.

Хто може взяти участь?

ВПО, які одночасно мають:

- статус УБД або особи з інвалідністю внаслідок війни (окрім цивільних);
- підтверджене попереднє проживання на ТОТ у довідці ВПО;
- актуальну довідку ВПО з адресою проживання на підконтрольній території.

Додатково:

- родина не повинна володіти житлом на підконтрольній території (винятки: непогашена іпотека або житло в зоні активних бойових дій);
- родина не повинна отримувати іншу житлову підтримку чи мати чинні заяви за програмою «Відновлення»;
- наявне житло на ТОТ не враховується.

Алгоритм подачі заявки (лише в «Дії»)

1. Оновити застосунок «Дія».
2. Вибрати: Послуги для ВПО, Заява на житловий ваучер.
3. Підтвердити склад родини.
4. Отримати згоду чоловіка/дружини через Дія.Підпис (без підтвердження протягом 36 годин заяву скасують).
5. Підписати й надіслати заяву.

ВАЖЛИВО: строк дії ваучера становить 5 років, придбане житло не можна продавати або переоформлювати протягом 5 років. Використати ваучер можна буде після старту фактичних виплат.

Ознайомитися з програмою детальніше можна на порталі Міністерства соціальної політики за [посиланням](#).

2. Тимчасове житло

Місцеві ради або уповноважені органи формують спеціальний фонд житла для тимчасового проживання, що створюється шляхом будівництва, викупу, реконструкції чи переобладнання будівель і приміщень, а також через передачу безхазяйного житла чи допомогу міжнародних донорів.

Житлове приміщення з фонду безоплатно надається:

- ВПО та членам їхніх сімей за місцем фактичного проживання/перебування в межах території уповноважених органів;
- особам, які отримують реабілітаційну допомогу поза межами задекларованого/ зареєстрованого місця проживання в амбулаторних умовах у державних або комунальних закладах охорони здоров'я:
 - учасникам бойових дій;
 - особам з інвалідністю внаслідок війни.

Важливо: житло не підлягає приватизації чи обміну, виділяється із розрахунку не менше 6 кв. м на особу.

- Першочергове право на забезпечення житловим приміщенням з фонду мають:
- багатодітні сім'ї;
- сім'ї з дітьми;
- вагітні жінки;
- особи, які втратили працездатність;
- особи пенсійного віку з числа тих, житло яких було зруйновано або стало непридатним для проживання внаслідок збройної агресії рф;
- особи, які отримують реабілітаційну допомогу поза межами задекларованого/ зареєстрованого місця проживання в амбулаторних умовах у державних або комунальних закладах охорони здоров'я.

Отримання житла відбувається за рішенням уповноваженого органу громади після подання заяви та пакета документів. Рішення ухвалюється протягом 10 робочих днів після подання відповідної заяви.

Ознайомитися з нормативним регулюванням можна за [посиланням](#).

3. Програма «Прихисток»

Ця програма передбачає грошову компенсацію власникам житла, які безоплатно розміщують у себе ВПО. Компенсація виплачується на 6 місяців із можливістю автоматичного продовження ще на 6 місяців після перевірки. Розмір компенсації – 450 грн на місяць за особу.

Умови надання компенсації:

1. ВПО перемістилися (зокрема й повторно) з територій, де не визначено дату завершення бойових дій чи окупації, а також не мають у власності житла понад 13,65 кв. м на особу за межами таких територій.
2. Житло ВПО знищене або пошкоджене до непридатного стану, відомості про це внесені до відповідного реєстру (Державного реєстру майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією рф проти України) або підтверджені актом комісійного обстеження чи звітом із технічного обстеження.
3. ВПО не пов'язані з надавачем житла родинними відносинами першого ступеня споріднення (батьки, чоловік або дружина, діти, зокрема й усиновлені).
4. ВПО не одержує субсидію на оплату вартості або частини вартості найму (оренди) житлового приміщення.

5. ВПО не перебуває за кордоном більше ніж 30 календарних днів поспіль станом на дату подання заяви або в період її отримання (крім службового відрядження, лікування, навчання, оздоровлення дітей, стажування, реабілітації, відвідування закладів охорони здоров'я, судових і правоохоронних органів або з незалежних від неї причин, що підтверджується документально).
6. Протягом 3 місяців до подання заяви чи під час отримання компенсації ВПО не придбала та не отримала житло (крім розташованого на територіях бойових дій, окупації або знищеного/пошкодженого).

Як отримати компенсацію?

Надавачам житла, які планують вперше подати заявку, необхідно разом із представником сім'ї ВПО в місяці розміщення ВПО звернутися до органів ПФУ, подати за встановленою формою [повідомлення](#) та [заяву](#) з необхідною інформацією про себе та кожен розміщену особу.

Власникам житла, які вже брали участь у програмі станом на 31 грудня 2024 року, виплата компенсації з 1 січня 2025 року продовжується автоматично з перевіркою права на її отримання щопівроку.

Подати заявку на отримання компенсації можна:

- онлайн через [портал електронних послуг ПФУ](#) або мобільний застосунок Пенсійного фонду України з накладеними кваліфікованими електронними підписами або удосконаленими електронними підписами, що базуються на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису або підтверджені іншими засобами електронної ідентифікації, які дають змогу встановити особу, до якої варто додати електронні фотокопії або сканкопії документів, що підтверджують подану інформацію;
- особисто у сервісному центрі ПФУ із пред'явленням оригіналів підтвердних документів.

4.

Компенсація за спожиті житлово-комунальні послуги, придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива під час тимчасового розміщення ВПО

Хто має право?

- Юридичні особи, незалежно від форми власності (заклади, установи, організації).
- Фізичні особи – підприємці.

Умови надання компенсації:

1. Безоплатне розміщення ВПО в будівлях, спорудах, приміщеннях.
2. ВПО перемістилися (зокрема й повторно) з територій, де не визначено дату завершення бойових дій чи окупації, не мають у власності житла понад 13,65 кв. м на особу за межами таких територій.
3. Житло ВПО знищене або пошкоджене до непридатного стану, відомості про це внесені до відповідного реєстру (Державного реєстру майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією РФ проти України) або підтверджені актом комісійного обстеження чи звітом з технічного обстеження.
4. Власник житла не отримує компенсацію за спожиті житлово-комунальні послуги, придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива за адресою проживання ВПО.
5. ВПО не одержує субсидію на оплату вартості або частини вартості найму (оренди) житлового приміщення.
6. ВПО не одержує житлову субсидію або пільги на оплату житлово-комунальних послуг, придбання твердого та рідкого пічного побутового палива та скрапленого газу за адресою іншого житлового приміщення (будинку).
7. ВПО не перебуває за кордоном більше ніж 30 календарних днів поспіль станом на дату подання заяви або в період її отримання (крім службового відрядження, лікування, навчання, оздоровлення дітей, стажування, реабілітації, відвідування закладів охорони здоров'я, судових і правоохоронних органів або з незалежних від неї причин, що підтверджується документально).
8. Протягом 3 місяців до подання заяви чи під час отримання компенсації ВПО не придбала та не отримала житло (крім розташованого на територіях бойових дій, окупації або знищеного/пошкодженого).
9. Є підтвердження від надавачів житлово-комунальних послуг відомостей про розмір тарифів і платежів.

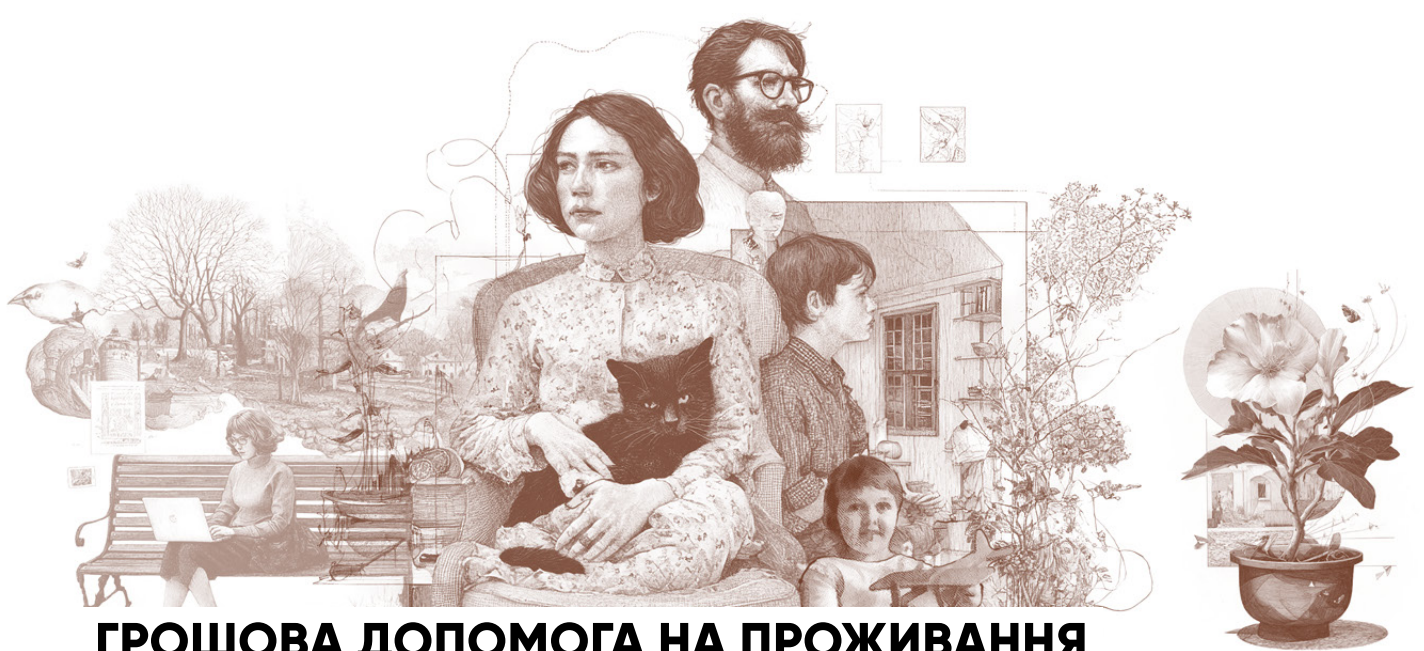

Як подати заяву?

Юридичні особи та фізичні особи-підприємці для отримання компенсації за розміщення подають заяву в електронній формі з накладенням кваліфікованого електронного підпису або вдосконаленого електронного підпису, що базуються на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису, або підтверджені іншими засобами електронної ідентифікації, які дають змогу встановити особу, через електронний кабінет на порталі електронних послуг Пенсійного фонду України з місяця розміщення ВПО.

У разі змін (переліку житлово-комунальних послуг, складу ВПО чи можливості розміщення) потрібно протягом 10 робочих днів подати нову заяву в електронній формі до ПФУ.

З процедурою подання заяви на отримання компенсації житлово-комунальних послуг за розміщення ВПО можна ознайомитися за [посиланням](#).

ГРОШОВА ДОПОМОГА НА ПРОЖИВАННЯ

1. Допомога на проживання ВПО

Допомога призначається для забезпечення соціальної підтримки ВПО з числа незахищених груп населення та стимулювання до працевлаштування осіб працездатного віку з числа ВПО.

Допомогу можуть отримати:

- переселенці, які перемістилися з територій, де ведуться або велися бойові дії, а також із тимчасово окупованих територій;
- переселенці, чиє житло знищене чи пошкоджене до непридатного стану;
- особи, які були евакуйовані з територій, де оголошена обов'язкова евакуація;
- діти ВПО;
- студенти з числа ВПО віком до 23 років без сім'ї;
- військові-переселенці під час лікування після поранень.

Умови

Допомога призначається шляхом подання заяви про надання допомоги на проживання. Це можна зробити в мобільному застосунку «Дія», звернувшись до ЦНАПу або Пенсійного фонду України за місцем фактичного перебування. Виплати призначаються на 6 місяців на сім'ю, яка вперше звернулася за призначенням допомоги, виплачуються щомісяця одному з членів сім'ї (уповноваженій особі) з розрахунку на члена родини:

- для осіб з інвалідністю та дітей – 3 000 грн;
- для інших осіб – 2 000 грн.

Шукайте матеріал «Як отримати грошову допомогу для переселенців: Інструкція» за [посиланням](#).

2. Субсидія на оренду житла

Отримати допомогу можуть родини ВПО, які відповідають таким критеріям:

- не мають власного житла із загальною площею понад 13,65 кв. м на члена сім'ї;
- витрачають понад 20% доходу родини на оренду помешкання;
- мають знищене житло або пошкоджене до ступеня, непридатного для проживання, про що є дані в Реєстрі пошкодженого та знищеного майна або відповідний акт комісійного чи технічного обстеження;
- не отримують виплати на проживання ВПО (за умов призначення субсидії, необхідно відмовитися від допомоги на проживання на час виплати);
- члени родини не мають заборгованостей із виплат аліментів;
- не перебувають у родинних стосунках з орендодавцем;
- не є учасниками програми «Прихисток».

Для родин, дохід яких не перевищує 2 прожиткових мінімумів на особу (5 840 грн), субсидія покриватиме більший відсоток вартості оренди.

Умови

Субсидію на оренду можна оформити у відділенні Пенсійного фонду України, через вебпортал або мобільний застосунок ПФУ, а також у ЦНАПі. Для цього необхідно подати заяву, договір оренди та документи, які підтверджують обставини, що мають значення при виділенні субсидії (як-от документ, що підтверджує факт непроживання особи за зареєстрованим/задекларованим місцем проживання).

Термін розгляду заяви — 10 робочих днів від моменту отримання необхідних документів і відомостей із держреєстрів. Субсидія на найм житла призначається на 6 місяців із подальшим автоматичним продовженням.

Детальніше про програму читайте за [посиланням](#) на порталі Мінсоцполітики.

3. **Грошова компенсація на придбання житла для ВПО, які є учасниками АТО**

Програма передбачає надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату грошової компенсації за належні для отримання житлові приміщення для ВПО, які брали безпосередню участь в АТО, а також за оренду (найм) житлових приміщень ветеранам і ветеранкам війни.

Хто може отримати допомогу?

Право на грошову компенсацію мають внутрішньо переміщені особи, які відповідають усім таким умовам:

- Брали участь в АТО в районах її проведення або заходах із національної безпеки та оборони, відсічі стримування агресії РФ у Донецькій і Луганській областях до 1 червня 2018 року.
- Мають статус особи з інвалідністю внаслідок війни III групи або учасника бойових дій.
- Перебувають на квартирному обліку станом на 1 червня 2024 року (мають договір найму (оренди) житла – для компенсації за оренду (найм)).
- Були взяті на облік як ВПО вперше до 24 лютого 2022 року та на час призначення компенсації залишаються на обліку (є в базі даних ВПО).
- Подали заяву на компенсацію протягом місяця після постановки на квартирний облік.

Умови

Заява про призначення грошової компенсації подається в письмовій чи електронній формі до органу соціального захисту населення за місцем перебування на квартирному обліку або до центру надання адміністративних послуг.

Детальніше про програму читайте за [посиланням](#) на порталі «Дія».

ПІДТРИМКА ЕКОНОМІЧНОЇ САМОСТІЙНОСТІ

1.

Компенсація витрат на оплату праці ВПО, взятих на облік після 24 лютого 2022 року

Хто має право на отримання компенсації?

- Роботодавці, які працевлаштували ВПО, взятих на облік після 24 лютого 2022 року, зокрема й тих, які отримали довідку ВПО після працевлаштування на умовах строкового або безстрокового трудового договору (контракту), за сумісництвом.

Які умови отримання компенсації?

Компенсація надається за кожен працевлаштовану ВПО, якщо:

- ви перебуваєте на обліку як платник єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування;
- зарплата працівниць/працівників за повністю виконану місячну (погодинну) норму праці не нижче за мінімальну зарплату, встановлену законодавством;
- ви подаєте податкову квартальну або річну звітність за останній звітний період на отримання компенсації витрат (станом на дату подання заяви).

Який розмір компенсації?

Розмір компенсації – мінімальна заробітна плата:

- у місячному розмірі (з 1 квітня – 8000 грн);
- у погодинному розмірі (з 1 квітня – 48 грн).

Виплата надається щомісяця, але не більш ніж 3 місяці, для людей з інвалідністю з-поміж ВПО та роботодавців, які провадять свою діяльність у Дніпропетровській, Донецькій, Запорізькій, Миколаївській, Сумській, Харківській, Херсонській, Чернігівській областях — не більш ніж 6 місяців. Якщо ВПО працювала неповний місяць, розмір компенсації обчислюється пропорційно відпрацьованому часу.

Важливо: компенсація витрат за працевлаштовану ВПО надається лише раз і призначається на період дії правового режиму воєнного стану та протягом 30 календарних днів після його скасування або припинення.

Компенсація надається коштом Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття та інших джерел, не заборонених законодавством.

Куди звертатися?

Ви можете подати заяву на компенсацію витрат на оплату праці ВПО не раніше ніж за 5 календарних днів після працевлаштування ВПО або не пізніше 6 місяців від дня працевлаштування ВПО:

- в електронній формі — через портал «Дія»;
- у паперовій формі — через центр зайнятості за місцем перебування (зокрема й на адресу електронної пошти).

2.

Компенсація витрат на оплату праці ВПО, взятих на облік до 24 лютого 2022 року

Хто має право на отримання компенсації?

Роботодавці та роботодавиці, які працевлаштували зареєстровану безробітну ВПО за направленням центру зайнятості на умовах строкового трудового договору. Бюджетні установи не мають права на отримання компенсації.

Які умови отримання компенсації?

Компенсація надається за кожен працевлаштований ВПО, якщо:

- ви працевлаштували зареєстровану безробітну ВПО за направленням центру зайнятості на умовах строкового трудового договору;
- зберігається гарантія зайнятості таких людей протягом періоду, що перевищує тривалість виплати у 2 рази;
- у вас немає заборгованості зі сплати єдиного внеску;
- ви не є банкрутом та стосовно вас не порушено справу про банкрутство.

Важливо: компенсація не здійснюється, якщо працевлаштовано людину, за яку така компенсація вже була виплачена.

Який розмір компенсації?

Компенсація виплачується в розмірі фактичних витрат на оплату праці ВПО, але не вище 2 мінімальних заробітних плат, або обчисленої з неї відповідної суми, якщо людина працювала неповний місяць.

Розмір мінімальної заробітної плати:

- у місячному розмірі — 8000 грн.
- у погодинному розмірі — 48 грн.

Умови

Компенсація проводиться за кожен непарний місяць роботи протягом року, але не більше ніж за 6 календарних місяців або протягом 2 років, але не більше ніж за 12 календарних місяців у разі працевлаштування зареєстрованих безробітних ВПО, які належать до таких груп:

- один із батьків або людина, яка їх замінює:
 - має на утриманні дитину (дітей) віком до 6 років;
 - виховує самотійно дитину віком до 14 років або дитину з інвалідністю;
 - утримує самотійно людину з інвалідністю з дитинства та/або людину з інвалідністю I групи;
- діти-сироти та діти позбавлені батьківського піклування;
- люди, звільнені після відбуття покарання або примусового лікування;
- молодь, яка закінчила або припинила навчання в закладах загальної середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти, звільнилася зі строкової військової або альтернативної (невійськової) служби, військової служби за призовом людей з-поміж резервістів в особливий період (протягом 6 місяців після закінчення або припинення навчання чи служби) і яка вперше приймається на роботу;
- люди, яким до настання права на пенсію за віком відповідно до ст. 26 ЗУ «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» залишилося 10 і менше років;
- люди з інвалідністю, які не досягли пенсійного віку;
- люди, яким виповнилося 15 років і які за згодою одного з батьків або людини, яка їх замінює, можуть прийматися на роботу;
- учасники бойових дій, зазначені у п. 19-21 ч. 1 ст. 6 ЗУ «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»;

- працездатні люди, які не працюють і отримують державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям;
- люди, щодо яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, після звільнення;
- інші групи громадян, визначені КМУ, з урахуванням ситуації на ринку праці, а також встановлення карантину, виникнення надзвичайної ситуації, введення надзвичайного або воєнного стану в країні.

Куди звертатися?

Ви можете подати до центру зайнятості заяву про компенсацію витрат на оплату праці ВПО довільної форми протягом 2 місяців від дня працевлаштування.

3. Ваучери на навчання від Центрів зайнятості

Ваучер на навчання можуть отримати безробітні з числа ВПО, для яких відсутня робота. Заявку можна подати онлайн або офлайн (у найближчому Центрі зайнятості).

Де можна використати ваучер?

Перевірте [Перелік закладів освіти, які мають право здійснювати діяльність на рівнях вищої, фахової передвищої та професійної \(професійно-технічної\) освіти, для навчання в яких може бути виданий ваучер](#). Максимальна сума за ваучером – 30 280 грн.

Які документи для отримання ваучера має надати особа з числа ВПО в центр зайнятості?

1. Паспорт громадянина України.
2. Трудову книжку (дублікат) або відомості про трудову діяльність із реєстру застрахованих осіб Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування. У разі, коли трудова книжка зберігається в роботодавця, подається її копія, засвідчена роботодавцем. У разі відсутності трудової книжки або відповідних записів у ній — довідка чи цивільно-правовий договір, що підтверджують період зайнятості особи.
3. Документ про професійну (професійно-технічну) або фахову передвищу, або вищу освіту (дублікати) чи еДокумент про освіту (за наявності).
4. Документ, що засвідчує реєстрацію в Державному реєстрі фізичних осіб.
5. Документ платника податків (крім осіб, які через релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків і офіційно повідомили про це відповідному контролюючому органу,

мають відмітку у паспорті громадянина України), який надається в разі відсутності в паспорті громадянина України інформації про реєстраційний номер облікової картки платника податків.

6. Відомості про номер довідки про взяття на облік ВПО, дату видачі та найменування органу, що її видав.

Детальніше про програму читайте за [посиланням](#) на сайті Державної служби зайнятості.

4. Грант на власну справу

Мікрогрант на власну справу – безповоротна, безвідсоткова державна допомога фізичним особам і суб'єктам господарювання, зокрема й ВПО, на створення або розвиток власного бізнесу.

Розмір мікрогранту:

- від 50 000 грн до 150 000 грн – за умови створення мінімум 1 робочого місця та працевлаштування на нього працівника;
- 75 000 грн – за умови реєстрації фізичною особою-підприємцем;
- до 250 000 грн – за умови створення не менше 2 нових робочих місць і працевлаштування на них працівників;
- отримувачі віком від 18 до 25 років мають право на отримання мікрогранту розміром до 150 000 грн.

Хто може отримати?

- Громадяни України – фізичні особи.
- Фізичні особи – підприємці.
- Юридичні особи.

Умови отримання

Грант на власну справу можуть отримати громадяни України, які:

- не здійснюють діяльність на тимчасово окупованих територіях, у зонах бойових дій, рф і рб;
- не перебувають під санкціями, у стані банкрутства чи ліквідації;
- не є фінансовими чи страховими установами, фондами, ломбардами;
- не займаються виробництвом/продажем зброї, алкоголю, тютюну, валютообміном (виняток — вино та медові напої без додавання спирту);
- не мають судових рішень про кримінальну відповідальність.

Як отримати грант на власну справу від Центру зайнятості?

Потрібно подати заявку та бізнес-план через портал «Дія», пройти співбесіду у Центрі зайнятості, а після схвалення — створити суб'єкт підприємницької діяльності (ФОП або юрособу) та укласти договір мікрогранту.

Детальніше про програму читайте за [посиланням](#) на сайті Державної служби зайнятості.

ІНШІ ПРОГРАМИ ТА ЗАХОДИ ПІДТРИМКИ

1. «Муніципальна няня»

Послуга догляду за дитиною до досягнення 3-річного віку (або 6-річного віку у визначених випадках), що надається для підтримки батьків, опікунів дитини.

Хто може отримати допомогу?

Громадяни України, іноземці та особи без громадянства, які на законних підставах проживають на території України, які уклали договір з муніципальною нянею та є батьками, опікунами:

- дитини, яка потребує додаткового догляду;
- дитини віком до 3 років і є особами з інвалідністю I чи II групи;
- дитини віком до 6 років, якщо один із батьків чи опікунів є особою з інвалідністю I чи II групи;
- дитини віком до 3 років, якщо один із батьків чи опікунів є внутрішньо переміщеною особою;
- дитини віком до 6 років, яка разом із батьками чи опікунами проживає на території адміністративно-територіальної одиниці, де в умовах воєнного стану садочки не працюють.

Умови

Батьки (офіційні опікуни) мають знайти муніципальну няню, оформити з нею договір і віднести документи в найближче управління з питань соціального захисту населення (УСЗН). Оплачують роботу няні спершу батьки, а держава компенсує частину грошей на основі акту виконаних робіт, де зазначені години догляду та сума витрачених грошей.

Важливо: для отримання компенсації батьки з числа ВПО чи сім'ї, що проживають на територіях, де не працюють дошкільні навчальні заклади, повинні:

- бути працевлаштованими;
- займатися підприємницькою діяльністю (ФОП);
- проходити перепідготовку;
- перебувати на обліку як безробітні (до 6 місяців).

Детальніше про програму читайте за [посиланням](#) або на [сайті](#) Міністерства соціальної політики, сім'ї та єдності.

2. Харчування дітей ВПО в закладах освіти

Діти з числа ВПО мають право на безоплатне харчування в закладах дошкільної, загальноосвітньої та професійно-технічної освіти незалежно від форми власності чи підпорядкування. Така ініціатива спрямована на забезпечення базових потреб дітей, адаптацію до нового середовища та зменшення фінансового навантаження на родини.

Умови

Засновник (засновники) закладів освіти забезпечують безоплатне гаряче харчування в державних і комунальних закладах освіти за рахунок коштів відповідних бюджетів, відповідно до встановленого в закладі освіти режиму (кратності) харчування для дітей із числа ВПО та дітей, які постраждали від воєнних дій і збройних конфліктів.

Детальніше про програму читайте за [посиланням](#).

3.

Експериментальний проєкт з організації надання ВПО старшого віку, особам з інвалідністю соціальних послуг стаціонарного догляду, підтриманого проживання за принципом «гроші ходять за людиною»

«Гроші ходять за людиною» (персоналізоване фінансування) означає, що кошти на соціальні послуги надаються не закладу, а безпосередньо особі, яка потребує догляду. За проєктом отримувачі послуг можуть самостійно обирати надавача послуг стаціонарного догляду чи підтриманого проживання, а держава покриває витрати на ці послуги відповідно до їхніх потреб.

Як отримати послуги в межах проєкту?

Необхідно подати заяву до органу місцевого самоврядування за місцем проживання або перебування. Після звернення соціальні служби визначають потреби особи в догляді. Одержувач послуг обирає постачальника послуг (це може бути державний і недержавний заклад або фізична особа), який відповідає потребам. Держава покриває витрати на обрані послуги, враховуючи встановлені потреби.

Ознайомитися детальніше можна на офіційному порталі за [посиланням](#).

4. Соціальна послуга притулку для представників маломобільних груп із числа ВПО.

Хто вважається представником маломобільних груп із числа ВПО відповідно до умов послуги?

Представниками маломобільних груп з числа ВПО вважаються особи, що відчують труднощі під час самостійного переміщення, зокрема:

- особи з інвалідністю;
- особи старшого віку;
- особи з тимчасовими функціональними порушеннями (фізичними, психічними або сенсорними);
- особи з нестандартними розмірами тіла, які за висновком соціального менеджера або уповноваженої особи (представника органу місцевого самоврядування) мають обмеження функціонування, що ускладнює самостійне пересування, орієнтування у просторі, розуміння інформації.

Що охоплює послуга?

Надавач послуги зобов'язаний забезпечити ВПО всім необхідним для тимчасового проживання та базової підтримки. Зокрема гарантується:

- ліжко-місце з житлово-комунальними послугами;
- необхідний побутовий інвентар (твердий і м'який), одяг, взуття та одноразове харчування;
- умови для особистої гігієни та санітарного догляду;
- доступ до місць для приготування та споживання їжі, прання особистих речей;
- допомога у веденні побуту та самообслуговуванні (гігієна, харчування, рухова активність тощо);
- підтримка під час пересування в межах кімнати;

- допомога у формуванні соціальних навичок і адаптації;
- супровід у визначенні життєвих проблем, їхньому аналізі та пошуку рішень;
- сприяння взаємодії з фахівцями, організаціями та установами (незалежно від форми власності);
- допомога в отриманні безоплатної правової допомоги згідно з Законом України «Про безоплатну правничу допомогу».

Після завершення надання послуги (у разі потреби) протягом 3 робочих днів отримувачу забезпечується допомога з переміщенням до обраного місця тимчасового проживання або власного житла. Це здійснює надавач або відповідний орган місцевого самоврядування, а за його відсутності — військова адміністрація. Витрати на переїзд покриваються за рахунок ВПО.

Послуга притулку надається одному отримувачу не більше 12 місяців на період воєнного стану, але не довше ніж до 31 грудня 2026 року.

Ознайомитися детальніше можна на [сайті](#) громадської організації.

5. Послуга довготривалого медсестринського догляду ВПО

Метою проекту є забезпечення стабілізації стану здоров'я (покращення фізичного та психологічного самопочуття) ВПО, евакуйованих із включених до переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих рф, затвердженого Мінрозвитку, шляхом надання послуги довготривалого медсестринського догляду у закладах охорони здоров'я для подальшої інтеграції в життя територіальної громади.

Послуга передбачає:

- медичну допомогу (виконання призначень лікаря, прийом ліків, моніторинг стану здоров'я, проведення медичних маніпуляцій і догляд за ранами);
- спеціальний догляд (заходи, що виконуються з урахуванням конкретного діагнозу та індивідуальних особливостей перебігу хвороби отримувача);
- загальний догляд (допомога в одяганні, гігієнічних процедурах, прийомі харчових продуктів, які отримувач не може виконати самостійно);
- психологічну підтримку (надання емоційної підтримки, спілкування, створення комфортного соціального середовища для отримувача);
- надання тимчасового приміщення для проживання/перебування із забезпеченням житлово-комунальними послугами;

- забезпечення предметами, матеріалами та інвентарем (одягом, взуттям, постільною білизною, засобами особистої гігієни, столовим посудом);
- не менш як чотириразове харчування, зокрема й дієтичне, з урахуванням затверджених МОЗ норм фізіологічних потреб організму в основних харчових речовинах та енергії залежно від вікових і статевих особливостей.

Програма фінансується з державного бюджету. Тариф на послугу за одного отримувача визначається як ставка на день, що становить 530,66 грн.

Детальніше про послугу шукайте за [посиланням](#).

6. Безоплатна правнича допомога

ВПО мають право отримати юридичні послуги безоплатно. Це право гарантується статтею 14 Закону України «Про безоплатну правничу допомогу». Надає послуги система надання безоплатної правничої допомоги (БПД).

Які послуги можна отримати безоплатно?

1. Юридичні консультації.
2. Допомогу зі складенням заяв, скарг, інших документів правового характеру.
3. Допомогу зі зверненням до суду (представництво інтересів у судах, складення документів для звернення до суду).

Звернутися до системи надання БПД можна:

- онлайн (через соціальні мережі) та за номером **0 800 213 103**;

офлайн (адреси бюро правничої допомоги та консультаційних пунктів шукайте за [посиланням](#)).

7. Звільнення від оплати ключових реєстраційних послуг

Під час воєнного стану та протягом місяця після його припинення або скасування, ВПО, мешканці (зареєстровані або задекларовані) територій активних бойових дій чи ТОТ, а також юридичні особи та ФОПи, зареєстровані або переміщені з таких територій, звільняються від сплати:

- адміністративного збору за державну реєстрацію речових прав на нерухомість;
- плати за надання інформації з Держреєстру прав у паперовій формі;
- адміністративного збору за реєстрацію змін у ЄДР;

- плати за отримання відомостей із ЄДР у паперовій формі (якщо отримуються про себе);
- державного мита за реєстрацію чи розірвання шлюбу, зміну імені, повторну видачу або виправлення актів цивільного стану, а також видачу витягів із Держреєстру актів;
- плати за проставлення апостиля на документах органів юстиції, судів, архівів і нотаріусів щодо зазначених осіб.

Хто може отримати послугу?

- Юридичні особи незалежно від форми власності (заклади, установи, організації);
- Фізичні особи-підприємці.

Важливо: крім випадків отримання публічних онлайн-послуг через портал «Дія».

ОСВІТА

1.

Покриття вартості навчання під час здобуття вищої освіти (квота-2)

ВПО можуть бути зараховані на навчання на бюджетні місця в межах спеціальної квоти-2.

Важливо: регулювання квоти-2 фактично залежить від прийнятого у рік вступу Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти.

Хто може отримати?

Особи, які мають зареєстроване (задеклароване) місце проживання на території активних бойових дій або ТОТ України станом на певну дату (залежить від року вступу), які проживають або здійснили переміщення з неї.

Розмір квоти-2

Розмір квоти-2 залежить від закладу освіти. Зазвичай встановлюється в розмірі 40% у переміщених (тимчасово переміщених) закладах вищої освіти, закладах вищої освіти Запорізької, Київської, Миколаївської, Сумської, Харківської та Чернігівської областей, а також 10% у інших закладах освіти.

Розмір квоти не охоплює всіх вступників-ВПО. У такому разі та в разі вступу на навчання за кошти фізичних (юридичних) осіб вступники-ВПО мають право переведення на вакантні бюджетні місця (у разі наявності таких місць). Заклади освіти можуть звертатися до державного замовника щодо виділення додаткових бюджетних місць, але це не гарантує безпосередньо виділення місць, виділення достатньої кількості місць і переведення вступника на них.

Важливо: від 2022 року право вступників з ТОТ України на вступ за квотою-2 законодавчо не гарантується. Наявність квоти та належність визначається по-

рядком прийому на навчання для здобуття вищої освіти, який щорічно затверджується наказом МОН України.

Ознайомитися детальніше можна на офіційному порталі за [посиланням](#), або на [сайті](#) громадських організацій.

2. Можливості спрощеного вступу в заклади освіти

ВПО можуть бути зараховані на навчання за спрощеною процедурою. ВПО, які мають зареєстроване (задеклароване) місце проживання на території активних бойових дій або ТОТ України, а також які перебувають на ній або переселилися з неї після 1 січня року вступу можуть вступати в заклади вищої освіти за спрощеною процедурою.

Що таке спрощена процедура?

Спрощена процедура полягає в можливості вступу за результатами співбесіди (вступні випробування) або співбесіди та творчого конкурсу замість національного мультипредметного тесту (НМТ); дистанційного вступу; вступу за свідоцтвом про народження та без документів про середню освіту.

Вступати за спрощеною процедурою можна в заклади професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти. Вступати за спрощеною процедурою для здобуття ступеня магістра (крім медичного, фармацевтичного, ветеринарного спрямувань) і вище не можна.

У разі відсутності документів про здобуту базову/повну загальну середню освіту вступ відбувається через спеціально створені освітні центри «Крим-Україна» та «Донбас-Україна», які функціонують на базі деяких закладів фахової передвищої та вищої освіти.

Така процедура поширюється виключно на вступників, які в рік вступу перебувають або перемістилися з території активних бойових дій або ТОТ України. У разі переміщення до року вступу вступники позбавлені права на спрощений вступ. Від вступників заклади освіти вимагають надати документи, які підтверджують перебування або переміщення із зазначених територій на підконтрольну уряду територію.

Попри відсутність у регулюванні питань вступу заборони спрощеного вступу для вступників, які тимчасово перебувають за кордоном, на практиці їм можуть відмовляти.

Важливо: попри запроваджений механізм спрощеного вступу, питання вступу щороку додатково врегульовується порядком прийому на навчання для здобуття вищої (фахової передвищої) освіти.

Ознайомитися детальніше можна за [посиланням](#).

3. Соціальна стипендія

Студенти-ВПО можуть отримувати соціальну стипендію.

Хто може отримати?

Студенти-ВПО, які навчаються за державним замовленням за денною формою навчання в закладах вищої освіти або за денною чи заочною формою в закладах фахової передвищої освіти, до закінчення ними навчання, але не довше ніж до досягнення віку 23 років.

Важливо: від 2025 року отримувати соціальну стипендію також можуть студенти-ВПО, які звернулися за нею після досягнення 18-річчя.

Розмір соціальної стипендії:

- для здобувачів вищої освіти – 1 180 грн;
- для здобувачів фахової передвищої освіти – 890 грн.

Ознайомитися з нормативним регулюванням можна за [посиланням](#).

